ROOSROS
ARCHITECTEN

STEDENBOUWKUNDIG KADER
PORTA MOSANA MAASTRICHT
JULI 2026

COLOFON

Project: Porta Mosana College Maastricht
Onderdeel: Stedenbouwkundig Kader

Projectnummer: 5605
Datum: 3 Juli 2026

Auteur: RoosRos Architecten

Bezoekadres:
L.J. Costerstraat 2
3261 LH Oud-Beijerland

[t] 0186 691580
[e] info@roosros.nl
[w] www.roosros.nl

Samenstelling: ir. M. (Mark) Boschman Architect Partner
ir. X. (Xu) Meuwissen Architect

Opdrachtgever: HEVO
Statenlaan 8
5223 LA 's-Hertogenbosch

[t] 073 6409 409

INHOUDSOPGAVE

1. SAMENVATTING **4**
1.1 KERNKEUZES & TOETSBAARHEID **5**

2.0 INLEIDING **6**

3.0 LOCATIE & OMGEVING **7**
3.1 KWALITEIT VAN LOCATIE **8**

4.0 PROCES **9**
4.1 INITIATIEFFASE **9**
4.2 PROGRAMMA VAN EISEN **9**
4.3 AANBESTEDING **9**
4.4 SAMENWERKING **9**

5.0 STEDENBOUWKUNDIGE RICHTLIJNEN **10**
5.1 INPASSING IN OMGEVING **10**
5.2 LANDSCHAPPELIJKE HOOFDSTRUCTUUR **11**
5.3 MOBILITEIT & ONTSLUITING **12**

6.0 BEELDKWALITEIT **13**
6.1 PLAATSING & ORIËNTATIE **13**
6.2 GEBOUWMASSA & STRUCTUUR **14**
6.3 MATERIALISERING & UITSTRALING **15**
6.4 INPASSING IN HET LANDSCHAP **16**
6.5 PROGRAMMA BUITENRUIMTE **16**
6.6 DUURZAAMHEID, KLIMAATADAPTATIE & NATUURINCLUSIVITEIT **17**
6.7 WELSTAND **18**
6.8 COMMISSIE CULTUREEL ERFGOED **19**
6.9 PARTICIPATIE **20**

7.0 SFEERIMPRESSIE **21**

8.0 CONCLUSIE **26**
8.1 KANTTEKENING **26**

1. SAMENVATTING

De nieuwbouw van het Porta Mosana College aan de Oude Molenweg 130 vormt een belangrijke stap in de vernieuwing van het voortgezet onderwijs in Maastricht. De school maakt onderdeel uit van het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs Maastricht en wordt ontwikkeld als toekomstbestendige onderwijsvoorziening voor havo, atheneum en gymnasium, inclusief drie gymalen voor bewegingsonderwijs.
De nieuwbouw wordt gerealiseerd op de huidige sportvelden naast het bestaande schoolgebouw. Na ingebruikname van de nieuwbouw wordt de bestaande bebouwing gesloopt en ontstaat op deze plek ruimte voor een nieuw sport- en beweeglandschap, fiets- en autoparkeren. Daarmee kan de ontwikkeling gefaseerd plaatsvinden zonder tijdelijke huisvesting, terwijl het terrein als geheel opnieuw wordt geordend.
De locatie is bijzonder door haar ligging aan de oostelijke stadsrand van Maastricht, tussen de wijken Heer en Vroendaal. Aan de westzijde grenst het terrein aan het parkbos van Klooster Opveld; aan de oostzijde vormt de Oude Molenweg, met het doorgaande fietspad, de overgang naar het open landschap. De school ligt daarmee op de schakel tussen stad, wijk, kloostertuin en buitengebied. Deze landschappelijke positie is leidend voor de stedenbouwkundige opzet: het nieuwe leerlandschap wordt niet opgevat als een geïsoleerd schoolgebouw, maar als een samenhangend ensemble waarin onderwijs, sport, landschap, ontmoeting en wijkgebruik elkaar versterken.

De hoofdkeuze is om het nieuwe gebouw te positioneren op het huidige sportveld en het gebouw zodanig te organiseren dat een sterke relatie ontstaat met zowel de Kloostertuin als het oostelijke landschap. De school krijgt een alzijdige uitstraling en wordt opgezet als een herkenbaar ensemble van volumes rondom een centraal hart. De aula vormt daarin de ruimtelijke spil: een plek voor ontmoeting, oriëntatie en verbinding, met doorzichten tussen entreegebied, schoolhart, Kloostertuin en sportlandschap. In de architectonische visie wordt hiermee aangesloten op de grotere historische ensembles in het gebied, zoals Klooster Opveld, Hoeve de Croon en de bestaande ruimtelijke structuur van Porta Mosana.
Het stedenbouwkundig kader zet in op een groen, beweegvriendelijk en klimaatadaptief leerlandschap. De buitenruimte wordt niet ingericht als restgebied rondom het gebouw, maar als volwaardig onderdeel van de leeromgeving. De Kloostertuin kan als landschappelijke en educatieve kwaliteit worden betrokken, het Lyceumpad wordt opgewaardeerd tot een groene Lyceumboulevard met verblijfsruimte voor leerlingen en aan de oostzijde ontstaat een sport- en beweegzone met zicht op het heuvellandschap. Parkeren, fietsenstallingen en logistiek worden zorgvuldig ingepast in het landschap en zoveel mogelijk vergroend, zodat de beleving van de groene stadsrand behouden blijft.

1.2 KERNKEUZES & TOETSBAARHEID

De onderstaande kernkeuzes vormen de toetsbare uitgangspunten van dit stedenbouwkundig kader. Zij geven richting aan de verdere planuitwerking en vormen de basis voor toetsing van de stedenbouwkundige hoofdopzet. Waar onderwerpen nog afhankelijk zijn van nadere technische uitwerking, bestuurlijke afstemming of besluitvorming, is dit expliciet als ambitie, streven of aandachtspunt benoemd.

1. Ruimtelijke hoofdkeuzes (ligging, structuur, ensemble)

- De nieuwbouw wordt gerealiseerd op het huidige sportveld. Na ingebruikname wordt de huidige school gesloopt en wordt op de vrijkomende plek een nieuw sportveld/sportterrein ingericht;
- De school wordt maximaal verbonden met de groene omgeving; landschappelijke inpassing is een integraal onderdeel van het ontwerp en wordt vanaf de start uitgewerkt met een landschapsarchitect;
- Aanwezige, volwassen groenstructuren zijn uitgangspunt: bestaande bomen op en rond de locatie worden in principe gespaard; de exacte bouwruimte volgt uit een bomeninventarisatie en bescherming van kroon- en wortelzones;
- Het leerlandschap blijft doorwaadbaar voor langzaam verkeer, waarbij de routes zorgvuldig worden ingepast om onnodige aantasting van de groenstructuur te voorkomen. De definitieve invulling van de openbare toegankelijkheid wordt in de vervolgfase, in afstemming met de betrokken partijen, nader uitgewerkt.

2. Massa en programma (hoogte, geleding, identiteit)

- De gewenste hoogte is maximaal 3 bouwlagen, zodanig dat het gebouw niet boven de boomkronen van het park uitkomt. Alleen ondergeschikte accenten op een 4e laag zijn toegestaan voor installaties en/of een dakterras/pauzeplek voor medewerkers, gekoppeld aan personeelsruimte;
- Het gebouw heeft een alzijdige uitstraling. Functionele elementen (afval, vuilcontainers, techniek, laad/los) worden integraal ontworpen en uit het zicht georganiseerd.
- Programma-uitgangspunten: max. 1.472 leerlingen, ca. 9.518 m^2 bvo onderwijs en sportvoorzieningen met drie gymzalen (ca. 1.575 m^2 bvo).
- Het gebouw mag worden opgezet als één bouwvolume of als meerdere samenhangende volumes (bijv. sport als apart volume), mits het geheel één herkenbare identiteit behoudt en functionele samenhang is geborgd.

3. Mobiliteit (STOMP, veiligheid, ontsluiting)

- De inrichting volgt het principe dat voetganger en fietser leidend zijn; autoverkeer wordt ondergeschikt en zorgvuldig ingepast. (Projectspecifieke uitwerking volgt in ontwerp- en verkeerskundig plan.) Verkeersstromen (voet/fiets/auto/leveranciers) worden gescheiden georganiseerd, met een veilige schoolroute en overzichtelijke oversteeksituaties.
- Daarnaast is er extra aandacht voor de ontsluiting van de fietsenstalling naar de Oude Molenweg. Gezien de aanwezigheid van snel doorgaand fiets- en brommerverkeer op deze weg, wordt door zowel de school als de gemeente het realiseren van een verkeersveilige oplossing als randvoorwaardelijk beschouwd voor het ontwerp.
- Fietsenstallingen zijn goed bereikbaar en functioneel onderdeel van de route-structuur; parkeren en fietsenstallingen worden landschappelijk ingepast.

4. Groen en openbare ruimte (leerlandschap)

- Het schoolplein is groen (geen stenig plein als basisoplossing); het voorplein loopt waar passend over in het sportveld/sportterrein en stimuleert bewegen en verblijf;
- Parkeren en fietsenstallingen worden waar mogelijk uitgevoerd met half-open verharding en omzoomd door hagen/bomen;
- Het historische boomgaardthema mag als inrichtingsprincipe worden toegepast;
- Verbinding met het monumentale kloosterpark kan worden gefaciliteerd, mits hierover met de eigenaren (o.a. Servatius) nadere afspraken worden gemaakt omtrent toegankelijkheid. Deze afstemming vormt onderdeel van de verdere planuitwerking.
- De oostzijde behoudt de landschappelijke relatie met het buitgebied door zichtlijnen en eventueel sport-/beweegaanleidingen (niet gebouw zijnde) aan de oostzijde van de Molenweg.

5. Duurzaamheid en toekomstwaarde

- Het plan streeft naar duurzame prestaties en toekomstwaarde, in aansluiting op de ambities uit de IHP-context en de verdere uitwerking van het Programma van Eisen;
- Daarbij gaat het onder meer om energieprestaties, een gezond binnenklimaat, onderhoudsbewust materiaalgebruik en een gebouwstructuur die waar mogelijk kan meebewegen met toekomstige onderwijsontwikkelingen. De exacte invulling hiervan vraagt nog om nadere technische uitwerking, afstemming en waar nodig besluitvorming;
- Natuurinclusieve en klimaatadaptieve maatregelen worden gezien als ambitie en kans voor de verdere planuitwerking. In het vervolgtraject wordt onderzocht op welke wijze gebouw en terrein kunnen bijdragen aan biodiversiteit, waterbeheer, verkoeling en ecologische meerwaarde.

2. INLEIDING

Gemeente Maastricht en Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs werken aan een toekomstbestendige herinrichting van het voortgezet onderwijs in Maastricht. In het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs Maastricht en uitvoeringsprogramma 2025–2028 is de nieuwbouw van Porta Mosana College aan de Oude Molenweg opgenomen als één van de concrete huisvestingsopgaven. De huidige huisvesting van Porta Mosana dateert uit 1978 en voldoet niet langer aan de eisen van hedendaags onderwijs, duurzaamheid, flexibiliteit en gebruikskwaliteit. Met de nieuwbouw ontstaat de mogelijkheid om onderwijsvisie, ruimtelijke kwaliteit, sport, landschap en wijkbetekenis integraal met elkaar te verbinden.

Porta Mosana College is een openbare school voor havo, atheneum en gymnasium. De school profileert zich met tweetalig onderwijs, internationalisering, een begaafdheidsprofiel, versterkt talenonderwijs, sport en brede persoonsvorming. De huisvesting moet deze onderwijsidentiteit zichtbaar maken. Het gebouw moet niet alleen voldoende ruimte bieden, maar ook bijdragen aan een veilige, overzichtelijke en stimulerende leeromgeving waarin leerlingen verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen ontwikkeling. De school wil een plek zijn waar structuur en vrijheid, ontmoeting en concentratie, internationalisering en lokale verankering samenkomen.

Het stedenbouwkundig kader vormt de ruimtelijke vertaling van deze opgave. Het kader legt de hoofduitgangspunten vast voor de plaatsing van het gebouw, de relatie met de omgeving, de organisatie van de buitenruimte, de verkeersafwikkeling, de beeldkwaliteit en de duurzame en natuurinclusieve ambities. Daarmee vormt het een toetsbaar kader voor de verdere ontwerpuitwerking richting voorlopig ontwerp, definitief ontwerp en vergunningsaanvraag.

Het kader is gebaseerd op de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor de nieuwbouw van Porta Mosana, het Integraal Huisvestingsplan, het ruimtelijk en functioneel Programma van Eisen en de ontwerpvisie zoals uitgewerkt in de tenderindiening. In samenhang geven deze documenten richting aan een leerlandschap wat past bij de schaal van de wijk, de landschappelijke kwaliteit van de plek en de onderwijsambitie van Porta Mosana.

3. LOCATIE & OMGEVING

De locatie van Porta Mosana College ligt aan de oostelijke stadsrand van Maastricht, tussen de wijk Heer aan de noordzijde en Vroendaal aan de zuidzijde. De oostzijde van het perceel wordt begrensd door de Oude Molenweg, een doorgaande (snel) fietsroute en duidelijke overgang naar het open buitengebied. Aan de westzijde ligt het parkbos van Klooster Opveld, een monumentale groene structuur die het gebied een bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit geeft. Over het huidige schoolterrein loopt het Lyceumpad, een openbaar fietspad tussen het sportveld en de bestaande school.

De locatie bevindt zich daarmee niet midden in een stedelijk bouwblok, maar op een overgangszone tussen bebouwde stad en landschap. Die positie vraagt om een andere benadering dan een klassieke schoollocatie. Het gebouw moet zich niet afsluiten van zijn omgeving, maar juist reageren op de aanwezige kwaliteiten: de beslotenheid en rust van de Kloostertuin, het open zicht naar het heuvellandschap, de informele routes door het gebied en de nabijheid van de omliggende woonwijken.

In de ruimtelijke structuur van de omgeving (een groene wig) zijn meerdere historische en landschappelijke ensembles aanwezig. Klooster Opveld, de Kloosterkapel, Hoeve de Croon en de bestaande Porta Mosana-locatie liggen als grotere volumes ingebed in het groen. Deze structuur vormt een belangrijk aanknopingspunt voor de nieuwbouw. Het nieuwe Porta Mosana College wordt daarom niet ontworpen als autonoom object, maar als een eigentijdse toevoeging aan deze reeks van ensembles in de groene stadsrand. Het gebouw vormt een nieuw ankerpunt in het gebied: herkenbaar als school, maar ruimtelijk verbonden met landschap en wijk.

3.1 KWALITEIT VAN DE LOCATIE

De kwaliteit van de locatie ligt in de combinatie van groen, ruimte, zicht, historie en bereikbaarheid. Aan de westzijde biedt de Kloostertuin een volwassen groenstructuur met verblijfskwaliteit, ecologische waarde en een sterke ruimtelijke identiteit. Aan de oostzijde opent het gebied zich naar het Limburgs landschap, waardoor vanuit de school zichtlijnen en oriëntatiepunten ontstaan die bijdragen aan de beleving van rust, ruimte en horizon. De bestaande routestructuur, met name het Lyceumpad en de fietsverbinding langs de Molenweg, maakt de locatie goed bereikbaar voor langzaam verkeer.

Deze kwaliteiten vormen de basis voor het stedenbouwkundig kader. Het uitgangspunt is dat de nieuwbouw de groene omgeving niet verdringt, maar versterkt. De ervaring van groen moet zowel binnen als buiten voelbaar zijn. Dat betekent dat het gebouw doorzichten krijgt, dat entreegebieden en verblijfsplekken worden gericht op het landschap en dat buitenruimten meer worden dan functionele pleinen alleen. Een leerlandschap: een gebied waar onderwijs, bewegen, ontmoeting, pauze, sport en natuur elkaar ruimtelijk ondersteunen.

De toekomstige inrichting moet daarnaast bijdragen aan de verbinding met de wijk. De school kan buiten schooltijd een bredere maatschappelijke functie krijgen, bijvoorbeeld door medegebruik van sportfaciliteiten, aula en eventueel andere ruimten. De buitenruimte kan, mits goed beheerd en veilig ingericht, functioneren als groene en beweegvriendelijke ontmoetingsplek voor leerlingen, medewerkers, buurtbewoners en sportgebruikers. Daarmee krijgt de school betekenis voorbij de eigen onderwijstijd en wordt zij een vanzelfsprekend onderdeel van de wijkstructuur.

4. PROCES

De ontwikkeling van Porta Mosana College komt voort uit het IHP Voortgezet Onderwijs Maastricht en is vervolgens verder uitgewerkt in het ruimtelijk en functioneel Programma van Eisen, de stedenbouwkundige randvoorwaarden en de ontwerpvisie. Daarbij is stapsgewijs gezocht naar een gedragen ruimtelijke vertaling van onderwijsvisie, programma, landschappelijke inpassing en toekomstbestendig gebruik. Het stedenbouwkundig kader vormt de samenkomst van deze stappen en dient als basis voor de verdere ontwerpuitwerking.

4.1 INITIATIEFFASE

De aanleiding voor de nieuwbouw ligt in de bredere onderwijs- en huisvestingsopgave van Maastricht. Het Integraal Huisvestingsplan beschrijft de noodzaak om te komen tot capaciteitsuitbreiding, kwaliteitsverbetering en herschikking van het voortgezet onderwijs. Voor Porta Mosana College is daarin nieuwbouw voorzien op de locatie Oude Molenweg, inclusief drie geschakelde gymzalen voor bewegingsonderwijs. Het voorkeursmodel uit het IHP gaat uit van nieuwbouw naast de footprint van de bestaande oudbouw, waardoor tijdelijke huisvesting wordt voorkomen en de realisatie relatief onafhankelijk kan plaatsvinden van andere IHP-projecten.

4.2 PROGRAMMA VAN EISEN

In de definitiefase is een ruimtelijk en functioneel Programma van Eisen opgesteld. Dit document vertaalt de onderwijsvisie, ambities en functionele wensen van Porta Mosana naar uitgangspunten voor de nieuwe huisvesting. Het PvE is tot stand gekomen via een zorgvuldig proces met stuurgroep, projectgroep, werkgroepen, themagroepen, workshops, interviews, leerlingensessies en excursies naar referentieprojecten. Het programma fungeert als kompas voor ontwerpende partijen en als toetsingsmiddel voor ontwerpkwaliteit, functionaliteit en financiële haalbaarheid.

Het PvE benoemt een onderwijsprogramma van circa 9.518 m^2 bvo en sportvoorzieningen van circa 1.575 m^2 bvo. De school wordt ontworpen voor 1.472 leerlingen, gebaseerd op de prognose zoals opgenomen in het IHP. Naast onderwijsruimten bevat het programma algemene ruimten, domeinen voor alfa, bèta, gamma, delta, zorg en ondersteuning, directie en staf, sport en bijbehorende terreinvoorzieningen.

4.3 ONTWERP- EN DIALOOGFASE

Tijdens de tenderfase zijn verschillende ruimtelijke modellen onderzocht. Daarbij is gezocht naar een goede balans tussen programma, stedenbouwkundige inpassing, landschappelijke kwaliteit, logistiek, schaal en herkenbaarheid. De modellenstudie heeft geleid tot een verdere aanscherping van de ontwerpvisie. Niet het los plaatsen van afzonderlijke functies staat centraal, maar het vormen van een samenhangend ensemble waarin onderwijs, sport en publieke functies rondom een centrale binnenruimte worden georganiseerd.

Uit de modellenstudie is met name het verbeterde hoeveconcept als kansrijk vertrekpunt naar voren gekomen. Dit model is kneedbaar, maakt een doorzicht mogelijk van entreeplein naar Kloostertuin, plaatst de sportvoorziening in tweede lijn vanaf het Lyceumpad en biedt ruimte om gebouw en landschap in samenhang verder uit te werken. Het ontwerp zoekt daarmee aansluiting bij de hoeve- en kloostertypologie van de omgeving, zonder deze letterlijk te kopiëren.

4.4 STEDENBOUWKUNDIG KADER

Het stedenbouwkundig kader legt de gezamenlijke uitgangspunten vast voor de verdere uitwerking. Het kader richt zich niet op de definitieve architectonische vorm, maar op de ruimtelijke hoofdprincipes: waar het gebouw komt, hoe het zich tot zijn omgeving verhoudt, hoe de buitenruimte wordt ingericht, hoe verkeersstromen worden georganiseerd en welke beeldkwaliteit wordt nagestreefd. Het kader is daarmee richtinggevend én toetsbaar.

De kern van het kader is dat de nieuwbouw van Porta Mosana College een leerlandschap vormt waarin groen en architectuur met elkaar verweven zijn. Het gebouw wordt zorgvuldig geplaatst binnen de groene stadsrand, krijgt een alzijdige uitstraling en vormt samen met de buitenruimte een veilige, open en uitnodigende leeromgeving. De Kloostertuin, de Lyceumboulevard en het open landschap worden de drie belangrijkste ruimtelijke dragers.

4.5 SAMENWERKING

De verdere uitwerking vraagt om blijvende samenwerking tussen LVO, Porta Mosana College, gemeente Maastricht, RoosRos Architecten, Bosch&Slabbers Landschapsarchitect, Van de Laar, Huisman & Van Muijen, Cauberg Huygen, gebruikers van Porta Mosana en de omgeving. In de stedenbouwkundige randvoorwaarden is nadrukkelijk benoemd dat een landschapsarchitect vanaf het begin bij het schoolontwerp betrokken moet zijn. Dit is essentieel omdat de opgave niet alleen een gebouwopgave is, maar juist een integrale opgave waarin gebouw, terrein, bomen, routes, sport, water, ecologie en medegebruik onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

5. STEDENBOUWKUNDIGE RICHTLIJNEN

De stedenbouwkundige richtlijnen vormen het ruimtelijke kader voor de verdere ontwikkeling van de nieuwbouw en het leerlandschap. In dit hoofdstuk worden de hoofdprincipes beschreven voor de positionering van het gebouw, de relatie met de Kloostertuin en het open landschap, de inrichting van de buitenruimte en de organisatie van mobiliteit en ontsluiting.

5.1 INPASSING IN OMGEVING

De nieuwe school wordt ingepast als een gebouwensemble in de groene stadsrand. De massa wordt niet vormgegeven als één gesloten bouwblok, maar als een samenhangende compositie van volumes rondom een centraal hart. Deze opzet sluit aan bij de historische typologie van hoeve- en kloostercomplexen in de omgeving, waar grote volumes rond een binnenruimte georganiseerd zijn en tegelijkertijd stevig ingebed liggen in het landschap. De nieuwbouw vormt zo een eigentijdse interpretatie van deze typologie: geen historische imitatie, maar een ruimtelijke vertaling van geborgenheid, oriëntatie, collectiviteit en landschappelijke verankering.

De aula is hierin de centrale ruimte. Zij vormt de hedendaagse binnenplaats van de school: een overdekte ontmoetingsruimte die de verschillende onderwijsdomeinen, het sportcluster, de entree en de buitenruimte met elkaar verbindt. Door zichtlijnen en ruimtelijke openingen ontstaat een directe relatie tussen entreegebied, schoolhart, Kloostertuin en sportlandschap. De aula wordt daarmee niet alleen functioneel hart, maar ook stedenbouwkundige schakel.

Het gebouw krijgt een alzijdige uitstraling. Dat betekent dat alle zijden zorgvuldig worden ontworpen en dat er geen sprake is van achterkanten of rommelige restzones. Technische voorzieningen, afval, containers, installaties en andere ondersteunende functies worden integraal in het architectonische of landschappelijke ontwerp opgelost en niet los in het zicht geplaatst. Deze alzijdigheid is van belang omdat het gebouw van meerdere kanten wordt benaderd: vanuit de Oude Molenweg, de Kloostertuin, de woonwijken en het toekomstige sportlandschap.

De hoofdentree voor leerlingen en medewerkers ligt aan de oostzijde van de nieuwe school. Deze positie maakt gebruik van de relatie met het sportveld, de lyceumboulevard deels als nieuw schoolplein, het open landschap en de fiets -en autostructuur. De entree moet uitnodigend zijn, met veel glas en een heldere doorkijk van voor naar achter. Daarmee wordt de verbinding tussen sportveld aan de voorzijde en Kloostertuin aan de achterzijde ruimtelijk voelbaar.

De nieuwe school staat op de overgang van Kloostertuin, via de Boulevard, naar het open landschap

5.2 LANDSCHAPPELIJKE HOOFDSTRUCTUUR

De landschappelijke hoofdstructuur bestaat uit drie samenhangende dragers: de Kloostertuin aan de westzijde, de Lyceumboulevard als verbindend element van hoofdentree, parkeren en het open sport- en landschapsgebied.

De Kloostertuin wordt gezien als actief onderdeel van de leer- en leefomgeving. De tuin vormt niet alleen een decor, maar kan functioneren als buitenlokaal, rustplek en ontmoetingsruimte. De boomgaard en het historische padennetwerk bieden kansen voor educatie, verblijf en reflectie. Een fysieke verbinding tussen school en Kloostertuin is daarom wenselijk, mits dit in overleg met de eigenaar en beheerder zorgvuldig wordt afgestemd. In de randvoorwaarden is hiervoor een mogelijke toegang aan de oostzijde van het park tussen twee bestaande hekpalen benoemd.

Het huidige Lyceumpad wordt in de visie opgewaardeerd tot Lyceumboulevard. Waar het bestaande pad nu vooral een functionele fietsroute is, krijgt de boulevard een bredere betekenis als groene, openbare en uitnodigende verbinding tussen Kloostertuin, school en landschap. De boulevard wordt ingericht als veilige route voor langzaam verkeer (voetgangers), als royale entreezone en als sociale ontmoetingsruimte. Door groene randen, bomen en beplanting ontstaat een beschutte verblijfsruimte die tegelijkertijd zicht houdt op het open landschap.

Aan de oostzijde ontstaat na sloop van de bestaande school ruimte voor een open sport- en beweeglandschap. Deze zone verbindt school, wijk en buitengebied en biedt plaats aan sportvelden, informele speel- en beweegaanleidingen en groene verblijfsplekken. Er worden twee groene kamers gecreëerd waarin fiets - en auto parkeren wordt ingebed. Het aanwezige reliëf kan worden benut voor een terrasvormige inrichting, bijvoorbeeld als amfitheaterlandschap waar sport, spel, pauze en ontmoeting op verschillende niveaus samenkomen. Deze inrichting kan daarnaast kansen bieden voor klimaatadaptieve maatregelen, zoals het vasthouden en geleidelijk infiltreren van regenwater; de exacte invulling hiervan wordt in de verdere ontwerpuitwerking nader onderzocht.

Disclaimer:

De weergegeven positie van het gebouw is indicatief. De definitieve situering wordt mede bepaald op basis van de nog in te meten kroonprojecties van de bestaande bomen.

5.3 MOBILITEIT EN ONTSLUITING

De mobiliteitsopzet is gericht op veiligheid, overzichtelijkheid en het stimuleren van duurzame vervoerswijzen. De locatie is goed bereikbaar per fiets en sluit aan op doorgaande fietsroutes langs de Oude Molenweg. Deze positie wordt benut door fietsers en voetgangers de meest logische, directe en aantrekkelijke routes te geven.

Het STOMP-principe vormt de leidraad: voetgangers en fietsers staan voorop, gevolgd door openbaar vervoer, deelmobiliteit en pas daarna de auto. De routes voor langzaam verkeer worden helder gescheiden van autoverkeer en logistiek. Dit is vooral van belang op piekmomenten in de ochtend en middag, wanneer leerlingen, medewerkers, sportgebruikers en eventueel buurtgebruikers gelijktijdig bewegen.

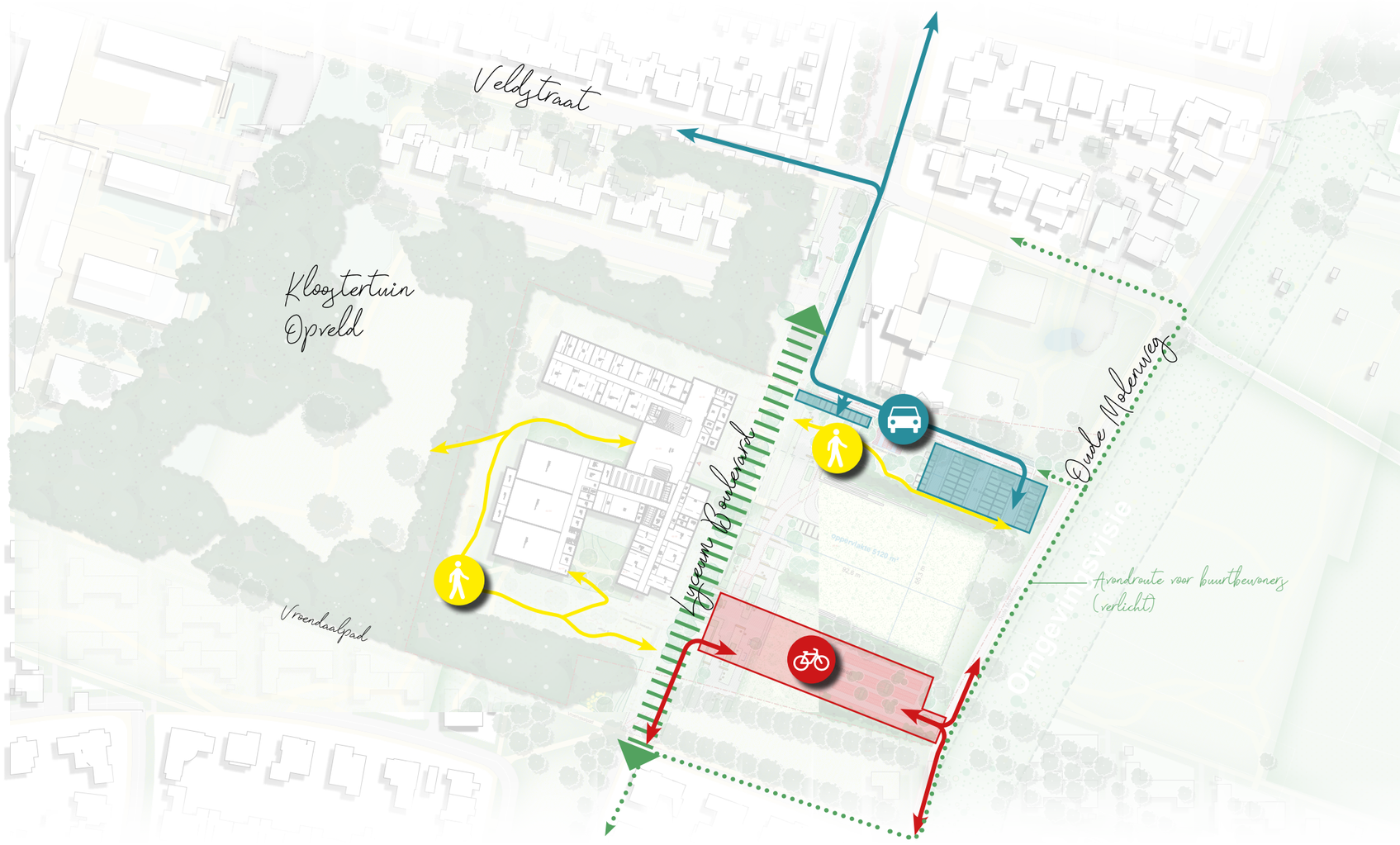
Fietsparkeren wordt goed bereikbaar en logisch gepositioneerd aan de zuidzijde, om een duidelijke scheiding te maken tussen de verkeersstromen. Fietsenstallingen worden opgenomen in de landschappelijke inrichting, bijvoorbeeld met groene randen, hagen, bomen en halfopen verharding. Daarmee wordt de fiets gestimuleerd zonder dat de ruimtelijke kwaliteit onder druk komt te staan.

Autoparkeren wordt landschappelijk ingepast aan de noordzijde van het terrein. De parkeerplaats mag, mede gelet op de ligging binnen het waterwingebied, geen harde en dominante verhardingsvlakte worden, maar moet zo veel mogelijk onderdeel zijn van het groene terrein. Een inrichting met halfopen verharding, bomenrijen, hagen en eventueel verwijzingen naar het historische boomgaardthema sluit aan bij de landschappelijke identiteit van de plek. Het parkeren wordt zo georganiseerd dat het de hoofdentree, de groene routes en de verblijfskwaliteit niet domineert. De definitieve uitwerking van aantallen, maatvoering, materialisering en waterhuishoudkundige maatregelen wordt nader afgestemd in het ontwerp- en verkeerskundig plan.

Voor de sportzalen is naast de interne schoolontsluiting ook een separate avondentree. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat de sportvoorzieningen buiten schooltijd gebruikt worden zonder dat het volledige schoolgebouw geopend hoeft te zijn. Deze entree moet goed vindbaar, sociaal veilig en logisch verbonden zijn met fietsparkeren en autoparkeren.

Disclaimer:

De weergegeven positie van het gebouw is indicatief. De definitieve situering wordt mede bepaald op basis van de nog in te meten kroonprojecties van de bestaande bomen.

6. BEELDKWALITEIT

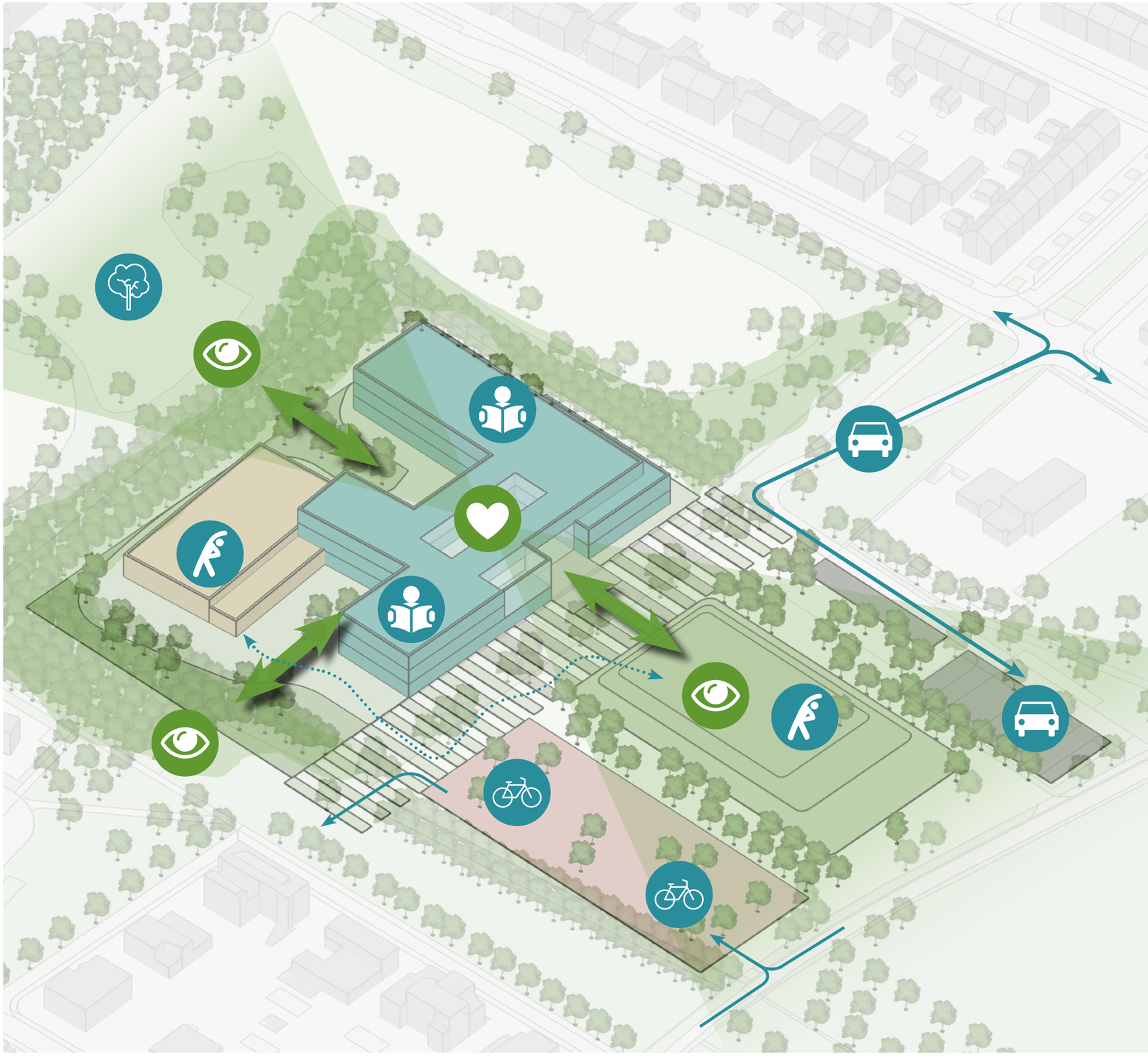
Op 29 mei 2026 is de gemeentelijke beoordeling van de Architectonische Visie ontvangen, met daarin de reacties vanuit Stedenbouw, Monumentenzorg en de Welstands-/Monumentencommissie. De beoordeling is positief over de hoofdopzet en bevestigt dat de belangrijkste stedenbouwkundige uitgangspunten in voldoende mate zijn gevolgd. De benoemde aandachtspunten zijn in dit hoofdstuk verwerkt als richtinggevende aspecten voor de verdere uitwerking van beeldkwaliteit, landschappelijke inpassing en architectonische samenhang.

6.1 PLAATSING & ORIËNTATIE

De nieuwbouw wordt geplaatst op het huidige sportveld en vormt in de eindsituatie samen met de nieuwe sportvelden, de Kloostertuin en de groene routestructuur een samenhangende leerlandschap. Het gebouw wordt niet opgevat als een zelfstandig object in het landschap, maar als onderdeel van een groter ensemble van onderwijs, sport, ontmoeting en groen. De plaatsing moet bijdragen aan heldere oriëntatie, veilige routes en een vanzelfsprekende relatie tussen binnen en buiten.

De hoofdentree ligt aan de oostzijde van de school en wordt gericht op de groene buitenruimte, het sportlandschap en de langzaamverkeersroutes. Deze entree moet representatief en uitnodigend zijn. Zij vormt het herkenbare aankomstpunt van de school en geeft uitdrukking aan de identiteit van Porta Mosana als ambitieuze onderwijsomgeving. Door zichtlijnen vanuit de entree richting het hart van het gebouw en de Kloostertuin ontstaat een duidelijke ruimtelijke verbinding tussen landschap, gebouw en schoolgemeenschap.

De school krijgt een alzijdige uitstraling. Dit betekent dat alle gevels zorgvuldig worden ontworpen en dat er geen sprake is van een achterzijde. Iedere zijde heeft een eigen relatie met de omgeving: de oostzijde met entree, sport en landschap; de westzijde met de Kloostertuin; de zijde van het Lyceumpad met de openbare route; en de overige zijden met de omliggende woon- en groenstructuren. Technische voorzieningen, afval, logistiek en ondersteunende functies worden daarom integraal in het architectonisch of landschappelijk ontwerp opgenomen en mogen niet als losse elementen in het zicht komen te staan.

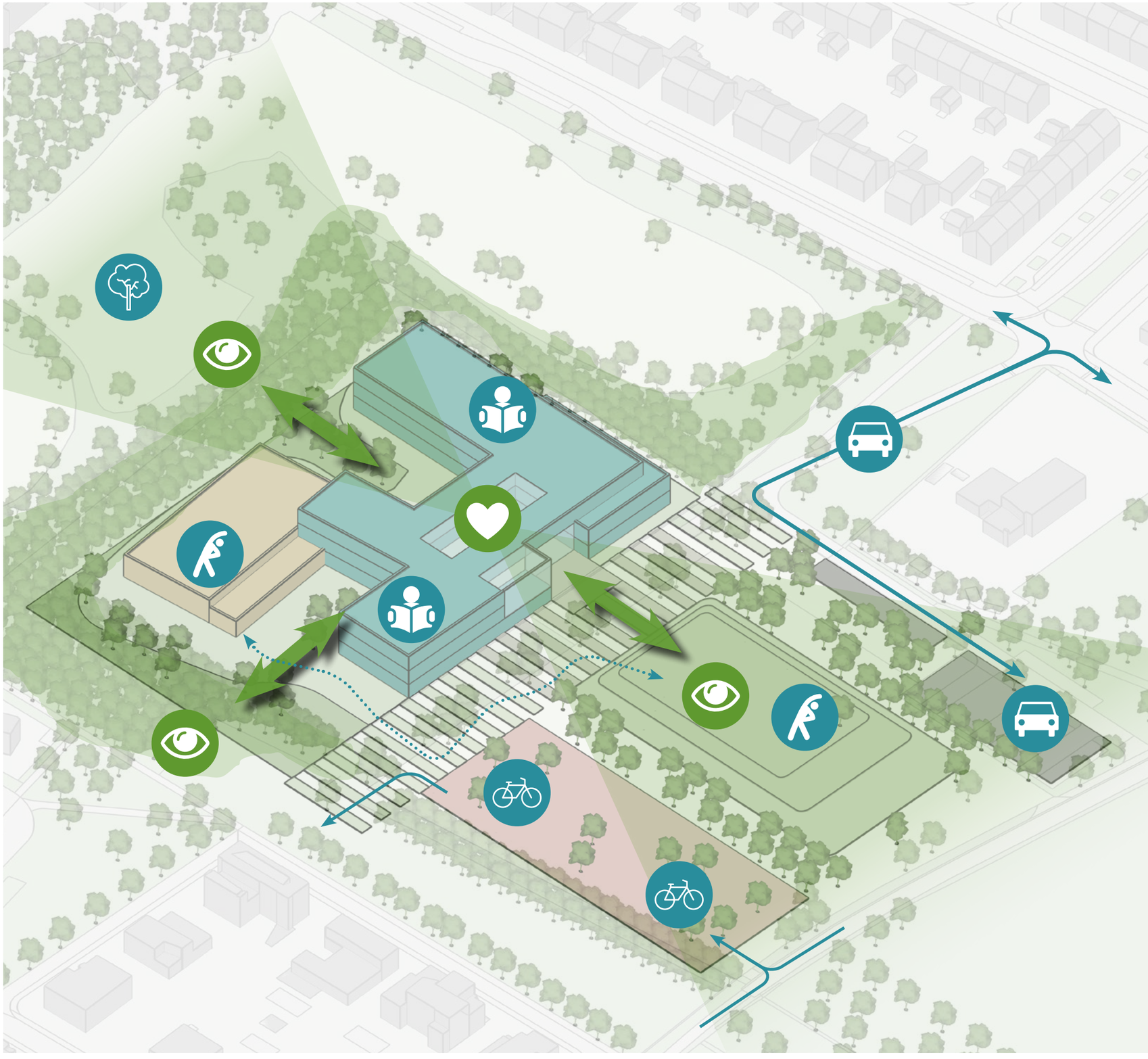
6.2 GEBOUWMASSA & STRUCTUUR

De gebouwmassa wordt opgebouwd als een samenhangend ensemble van herkenbare volumes. Deze opzet sluit aan bij de grotere ruimtelijke structuren in de omgeving, zoals klooster- en hoevecomplexen die bestaan uit stevige bouwdelen rond een collectieve binnenruimte. Voor Porta Mosana wordt deze typologie eigentijds vertaald naar een schoolgebouw waarin onderwijsdomeinen, sportvoorzieningen en algemene ruimten rondom een centraal hart worden georganiseerd.

De gewenste bouwhoogte bedraagt drie lagen. Daarmee blijft het gebouw in schaal verbonden met de volwassen bomen en de groene omgeving. Het gebouw mag aanwezig en herkenbaar zijn, maar niet boven de landschappelijke kamer gaan domineren. Eventuele accenten op een vierde laag zijn alleen voorstelbaar wanneer deze ondergeschikt blijven aan de hoofdvorm en functioneel noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld voor installaties of een zorgvuldig ingepaste buitenruimte voor medewerkers.

De massaopbouw moet rust en vanzelfsprekendheid uitstralen. Lange, gesloten gevels worden vermeden door ritme, geleding, diepe raamopeningen, entrees, overgangen en tactiele detaillering. De sportvoorzieningen vragen bijzondere aandacht. Door hun grotere schaal kunnen zij snel als gesloten volume worden ervaren. Daarom moeten zij architectonisch onderdeel worden van het geheel, bijvoorbeeld door een zorgvuldige baksteenarchitectuur, ritmiek in de gevel, transparante zones bij entrees en een goede landschappelijke inpassing.

Het centrale hart van de school, met de aula als belangrijkste ontmoetingsruimte, vormt de ruimtelijke spil van het gebouw. Deze ruimte kan worden opgevat als een eigentijdse binnenplaats: overdekt, licht, overzichtelijk en verbonden met de omliggende gebouwvleugels. Door middel van doorzichten, daglicht en zicht op groen wordt dit hart niet alleen een functionele ruimte, maar ook een plek waar de identiteit van de school voelbaar wordt.

6.3 MATERIALISERING & UITSTRALING

Dit stedenbouwkundig kader legt nog geen definitieve architectonische uitwerking vast. De precieze materialisering, detaillering, gevelopbouw en mate van plastiek worden in de volgende ontwerpfasen nader onderzocht en afgestemd. Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen doelmatigheid, budgetbewustzijn en architectonische kwaliteit. Het gebouw moet efficiënt en haalbaar realiseerbaar blijven binnen de gestelde onderwijsbudgetten, maar mag tegelijkertijd een zorgvuldige en herkenbare uitstraling krijgen die past bij de betekenis van Porta Mosana als openbare school in een bijzondere landschappelijke setting.

Juist binnen een doelmatige opzet kan architectonische kwaliteit ontstaan door eenvoudige, doordachte middelen. Een rustig metselwerkritme, een heldere plint, zorgvuldig geplaatste gevelopeningen, subtiele variatie in steen, voeg of verband, en enkele goed gekozen bakstenen accenten kunnen het gebouw karakter geven zonder dat sprake hoeft te zijn van een kostbare of overmatig uitgesproken architectuur. De ambitie ligt daarmee niet in overdaad, maar in precisie: een gebouw dat op het eerste gezicht vanzelfsprekend en rustig oogt, maar bij nadere beschouwing rijker wordt door schaal, ritme, materiaal en detail.

De verwijzing naar de directe omgeving ligt niet in het letterlijk overnemen van historische vormen en ook niet in het introduceren van een representatief ambitieniveau dat buiten de onderwijsopgave valt. Het gaat om een eigentijdse vertaling van lokale kenmerken: massa, ritme, materialiteit, duurzaamheid en landschappelijke verankering. De architectuur mag daarbij kwaliteit en waardigheid uitstralen. Het gebouw moet professioneel, open en uitnodigend zijn, passend bij een hedendaagse schoolomgeving, maar tegelijk voldoende rust en vanzelfsprekendheid hebben om onderdeel te worden van de groene stadsrand.

Transparantie wordt gericht ingezet bij entrees, aula, ontmoetingsruimten en plekken waar de relatie tussen binnen en buiten betekenisvol is. Niet elke gevel hoeft volledig transparant te zijn; de balans tussen meer gesloten geveldelen en zorgvuldig geplaatste openingen draagt bij aan rust, schaal en oriëntatie. Het gebouw moet vertrouwen uitstralen: een school die stevig in haar omgeving staat, functioneel en toekomstgericht is, en zich op een vanzelfsprekende manier opent naar leerlingen, medewerkers, bezoekers en buurt.

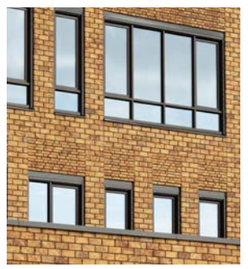

6.4 GROEN

Het groen vormt de ruimtelijke drager van het leerlandschap. De volwassen bomen, het parkbos van Klooster Opveld, de groene randen, de sportvelden en het zicht op het landschap bepalen de sfeer van de plek. De architectuur moet deze groene kamer versterken en niet verdringen. Daarom wordt het gebouw zorgvuldig geplaatst ten opzichte van bestaande bomen en wordt het exacte bouwvlak mede bepaald op basis van een bomeninventarisatie.

De combinatie van baksteen en groen is essentieel voor de uitstraling. Het beeld van een stevig, verfijnd bakstenen schoolgebouw met groene sportvelden en volwassen bomen ervoor sluit aan bij de gewenste professionele en internationale uitstraling van het Porta Mosana College. De buitenruimte krijgt daardoor niet het karakter van een functioneel schoolplein alleen, maar van een zorgvuldig ingericht leerlandschap. Het schoolplein wordt zo groen mogelijk ingericht. Verharding wordt beperkt tot wat noodzakelijk is voor routes, toegankelijkheid, intensief gebruik en beheer. Waar verharding nodig is, wordt gekozen voor hoogwaardige en waar mogelijk waterdoorlatende oplossingen. Groene verblijfsplekken, schaduw, zitranden, informele beweegaanleidingen en landschappelijke overgangen zorgen ervoor dat de buitenruimte onderdeel wordt van de leer- en leefomgeving.

6.5 PROGRAMMA BUITENRUIMTE

De buitenruimte wordt ingericht als gedeeld leerlandschap. Tijdens schooltijd ligt het gebruik primair bij leerlingen en medewerkers. Buiten schooltijd kunnen delen van de sportvoorzieningen, de aula en mogelijk andere ruimten een bredere betekenis krijgen voor buurt, verenigingen en maatschappelijke partners. De inrichting moet daarom zowel open en uitnodigend als veilig en beheersbaar zijn.

Een heldere zonering is daarbij noodzakelijk. De hoofdentree, de sportentree, fietsparkeren, autoparkeren, schoolplein, sportvelden en openbare routes krijgen ieder een logische plek binnen het geheel. Overgangen tussen openbaar, semi-openbaar en schoolgebonden gebied worden bij voorkeur landschappelijk opgelost, bijvoorbeeld met hagen, hoogteverschillen, beplanting of subtiele afscheidingen. Hoge en harde hekwerken worden zoveel mogelijk vermeden, tenzij veiligheid of beheer dit noodzakelijk maakt.

De groene sportvelden vóór het gebouw dragen bij aan de gewenste beleving. Zij geven ruimte, zicht en representativiteit aan de school en stimuleren beweging en ontmoeting. De buitenruimte wordt daarmee niet alleen functioneel ingezet voor pauze en sport, maar vormt een belangrijk onderdeel van de identiteit van Porta Mosana.

6.6 DUURZAAMHEID, KLIMAATADAPTATIE & NATUURINCLUSIVITEIT

Duurzaamheid wordt in de verdere ontwerpuitwerking benaderd vanuit de samenhang tussen gebouw, materiaal en landschap. Daarbij wordt gestreefd naar een gebouw dat robuust, onderhoudsbewust en langdurig bruikbaar is. Een zorgvuldige materialisering, bijvoorbeeld met baksteen of andere duurzame en passende materialen, kan bijdragen aan een tijdloze uitstraling en een lange levensduur. Ook flexibiliteit in de gebouwstructuur vormt een belangrijk aandachtspunt, zodat het gebouw waar mogelijk kan meebewegen met toekomstige onderwijsontwikkelingen zonder dat de ruimtelijke kwaliteit verloren gaat.

Klimaatadaptatie wordt gezien als een belangrijke ambitie voor de terreininrichting, maar vraagt nog om nadere technische uitwerking en afstemming. Waar mogelijk wordt onderzocht hoe regenwater op het terrein kan worden vastgehouden, vertraagd afgevoerd of geïnfiltreerd. Mogelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld halfopen verharding, waterbuffering, beplanting, schaduwrijke verblijfsplekken en eventueel groene daken. De bestaande groene kamer van volwassen bomen vormt daarbij een belangrijke kwaliteit die, waar mogelijk, behouden en versterkt wordt.

Ook natuurinclusiviteit wordt in deze fase benoemd als ambitie en kans voor de verdere uitwerking, niet als reeds vastgestelde verplichting. In het vervolgtraject kan worden onderzocht op welke wijze voorzieningen voor vogels, vleermuizen, insecten of andere soorten op een passende en beheersbare manier kunnen worden opgenomen in gebouw, gevels, dakranden of landschappelijke elementen. Daarbij zijn onderhoud, beheer, technische haalbaarheid, ecologische meerwaarde en architectonische inpassing belangrijke randvoorwaarden.

De uiteindelijke invulling van duurzaamheid, klimaatadaptatie en natuurinclusieve maatregelen wordt in de volgende ontwerpfasen nader onderzocht, afgestemd en waar nodig bestuurlijk vastgesteld. Het stedenbouwkundig kader geeft hiervoor richting, maar legt de exacte maatregelen nog niet definitief vast.

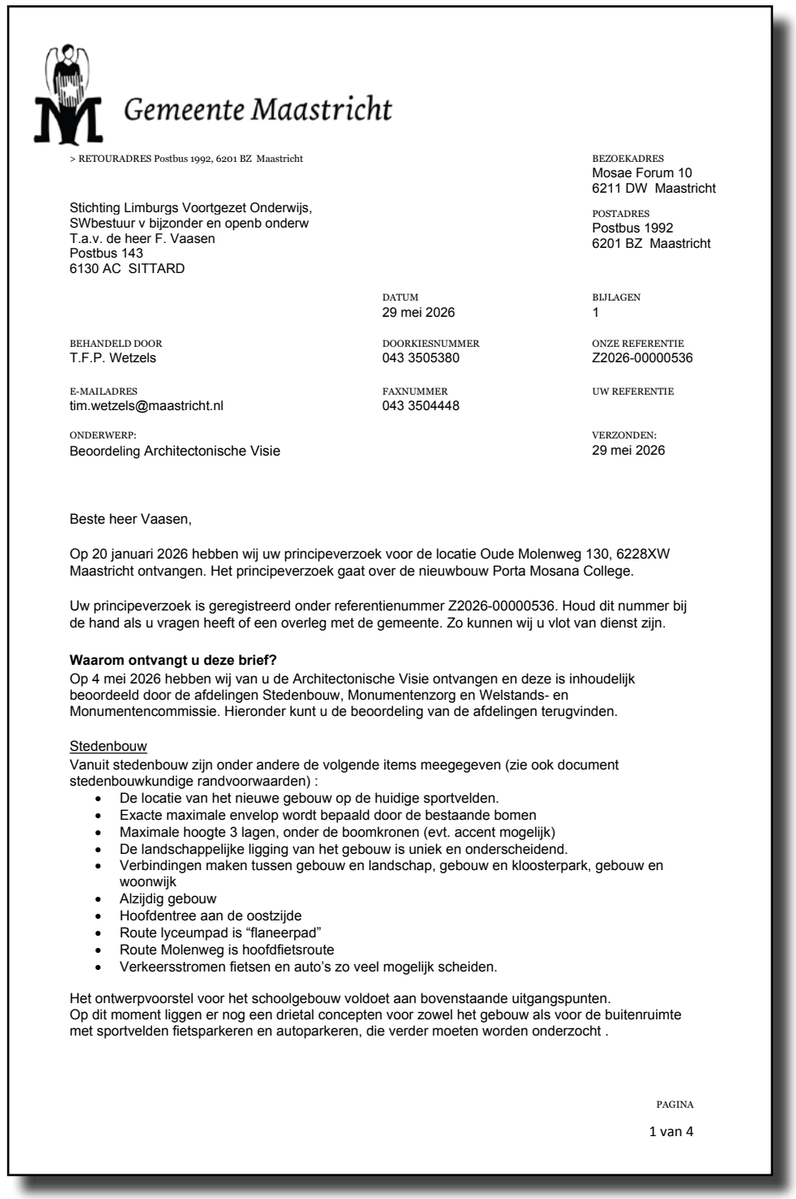
6.7 WELSTAND

Het ontwerp is in de verkennende initiatiefase voorgelegd aan de gemeente Maastricht en beoordeeld door stedenbouw, monumentenzorg en de Welstands-/ Monumentencommissie. De beoordeling is overwegend positief ten aanzien van de stedenbouwkundige hoofdopzet. Geconstateerd wordt dat de eerder meegegeven stedenbouwkundige kaders en uitgangspunten in voldoende mate zijn gevolgd en dat het plan een goede basis vormt voor verdere uitwerking.

De in de beoordeling benoemde voorkeursrichting voor de gebouwopzet is verwerkt in de stedenbouwkundige hoofdopzet van dit kader. Daarmee sluit het plan aan bij de gewenste relatie tussen landschap, aula en Kloostertuin en wordt voortgebouwd op een door de gemeente positief beoordeelde ruimtelijke richting. Ook de landschappelijke structuur is in dit kader nader aangescherpt, waarbij de noord-zuidroute, de landschappelijke kamers en de samenhang tussen gebouw en buitenruimte als belangrijke dragers zijn meegenomen.

Dit stedenbouwkundig kader legt de ruimtelijke hoofdprincipes vast voor de positie van het gebouw, de relatie met de omgeving, de hoofdstructuur van de buitenruimte en de samenhang met de landschappelijke context. Het stedenbouwkundig kader is geen architectonisch beeldkwaliteitsplan en legt geen definitieve uitspraken vast over architectonische uitwerking, detaillering of materialisering. Deze onderdelen worden in de volgende ontwerpfasen nader onderzocht en afgestemd binnen het Programma van Eisen, het beschikbare budget en de reguliere toetsing aan welstand.

Voor het vervolg blijft vooral van belang dat de ruimtelijke hoofdopzet in samenhang wordt doorontwikkeld en dat de overgang tussen schoolterrein, landschappelijke ruimte en openbaar gebied zorgvuldig wordt afgestemd. Daarbij spelen ook gebruik, beheer, toegankelijkheid en eigendomsverhoudingen een rol. Deze aspecten worden in het vervolgtraject nader uitgewerkt met de betrokken partijen, zonder dat dit stedenbouwkundig kader daarop vooruitloopt met definitieve keuzes.

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs,
SWbestuur v bijzonder en openb onderw
T.a.v. de heer F. Vaasen
Postbus 143
6130 AC SITTARD

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

DATUM
29 mei 2026

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
T.F.P. Wetzels

DOORKIESNUMMER
043 3505380

ONZE REFERENTIE
Z2026-00000536

E-MAILADRES
tim.wetzels@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 3504448

UW REFERENTIE

ONDERWERP:
Beoordeling Architectonische Visie

VERZONDEN:
29 mei 2026

Beste heer Vaasen,

Op 20 januari 2026 hebben wij uw principeverzoek voor de locatie Oude Molenweg 130, 6228XW Maastricht ontvangen. Het principeverzoek gaat over de nieuwbouw Porta Mosana College.

Uw principeverzoek is geregistreerd onder referentienummer Z2026-00000536. Houd dit nummer bij de hand als u vragen heeft of een overleg met de gemeente. Zo kunnen wij u vlot van dienst zijn.

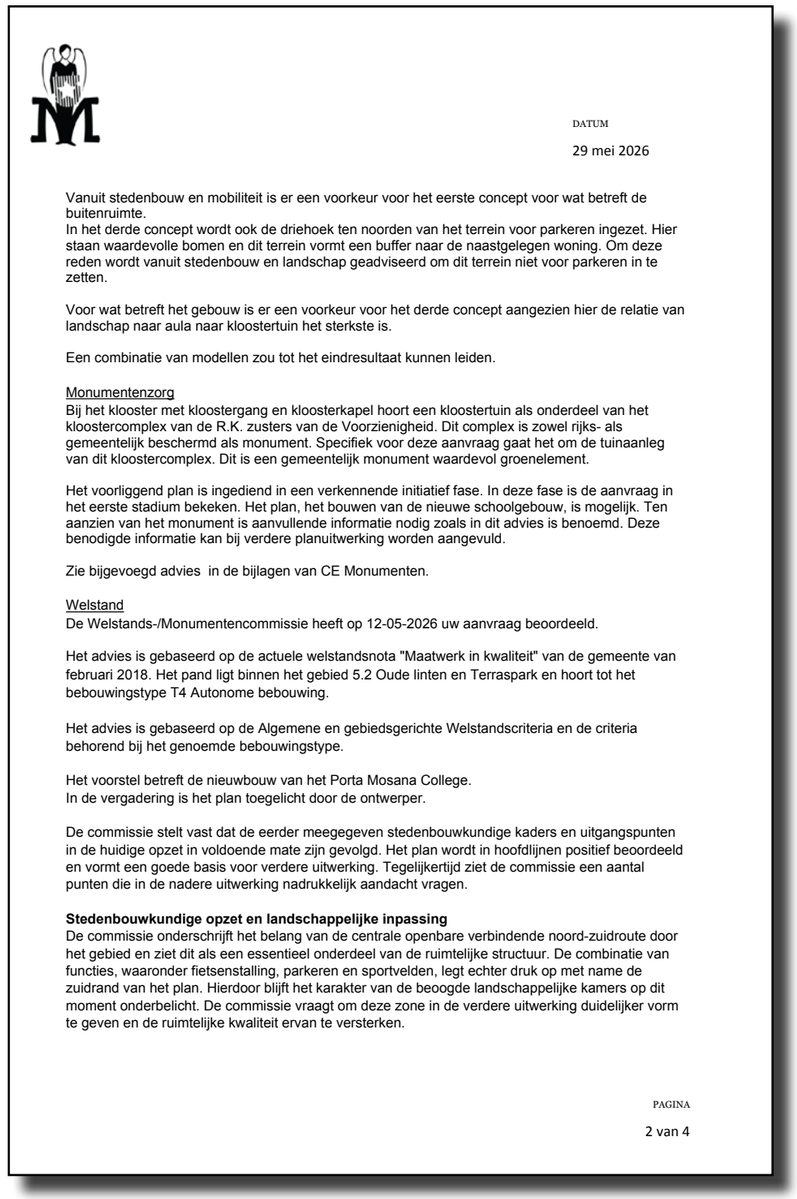
Waarom ontvangt u deze brief?
Op 4 mei 2026 hebben wij van u de Architectonische Visie ontvangen en deze is inhoudelijk beoordeeld door de afdelingen Stedenbouw, Monumentenzorg en Welstands- en Monumentencommissie. Hieronder kunt u de beoordeling van de afdelingen terugvinden.

Stedenbouw
Vanuit stedenbouw zijn onder andere de volgende items meegegeven (zie ook document stedenbouwkundige randvoorwaarden) :

- De locatie van het nieuwe gebouw op de huidige sportvelden.
- Exacte maximale envelop wordt bepaald door de bestaande bomen
- Maximale hoogte 3 lagen, onder de boomkronen (evt. accent mogelijk)
- De landschappelijke ligging van het gebouw is uniek en onderscheidend.
- Verbindingen maken tussen gebouw en landschap, gebouw en kloosterpark, gebouw en woonwijk
- Alzijdig gebouw
- Hoofdentree aan de oostzijde
- Route lyceumpad is “flaneerpad”
- Route Molenweg is hoofdfietsroute
- Verkeersstromen fietsen en auto’s zo veel mogelijk scheiden.

Het ontwerpvoorstel voor het schoolgebouw voldoet aan bovenstaande uitgangspunten.
Op dit moment liggen er nog een drietal concepten voor zowel het gebouw als voor de buitenruimte met sportvelden fietsparkeren en autoparkeren, die verder moeten worden onderzocht .

PAGINA
1 van 4

DATUM
29 mei 2026

Vanuit stedenbouw en mobiliteit is er een voorkeur voor het eerste concept voor wat betreft de buitenruimte.
In het derde concept wordt ook de driehoek ten noorden van het terrein voor parkeren ingezet. Hier staan waardevolle bomen en dit terrein vormt een buffer naar de naastgelegen woning. Om deze reden wordt vanuit stedenbouw en landschap geadviseerd om dit terrein niet voor parkeren in te zetten.

Voor wat betreft het gebouw is er een voorkeur voor het derde concept aangezien hier de relatie van landschap naar aula naar kloostertuin het sterkste is.

Een combinatie van modellen zou tot het eindresultaat kunnen leiden.

Monumentenzorg
Bij het klooster met kloostergang en kloosterkapel hoort een kloostertuin als onderdeel van het kloostercomplex van de R.K. zusters van de Voorzienigheid. Dit complex is zowel rijks- als gemeentelijk beschermd als monument. Specifiek voor deze aanvraag gaat het om de tuinaanleg van dit kloostercomplex. Dit is een gemeentelijk monument waardevol groenelement.

Het voorliggend plan is ingediend in een verkennende initiatief fase. In deze fase is de aanvraag in het eerste stadium bekeken. Het plan, het bouwen van de nieuwe schoolgebouw, is mogelijk. Ten aanzien van het monument is aanvullende informatie nodig zoals in dit advies is benoemd. Deze benodigde informatie kan bij verdere planuitwerking worden aangevuld.

Zie bijgevoegd advies in de bijlagen van CE Monumenten.

Welstand
De Welstands-/Monumentencommissie heeft op 12-05-2026 uw aanvraag beoordeeld.

Het advies is gebaseerd op de actuele welstandsnota "Maatwerk in kwaliteit" van de gemeente van februari 2018. Het pand ligt binnen het gebied 5.2 Oude linten en Terraspark en hoort tot het bebouwingstype T4 Autonome bebouwing.

Het advies is gebaseerd op de Algemene en gebiedsgerichte Welstandscriteria en de criteria behorend bij het genoemde bebouwingstype.

Het voorstel betreft de nieuwbouw van het Porta Mosana College.
In de vergadering is het plan toegelicht door de ontwerper.

De commissie stelt vast dat de eerder meegegeven stedenbouwkundige kaders en uitgangspunten in de huidige opzet in voldoende mate zijn gevolgd. Het plan wordt in hoofdlijnen positief beoordeeld en vormt een goede basis voor verdere uitwerking. Tegelijkertijd ziet de commissie een aantal punten die in de nadere uitwerking nadrukkelijk aandacht vragen.

Stedenbouwkundige opzet en landschappelijke inpassing
De commissie onderschrijft het belang van de centrale openbare verbindende noord-zuidroute door het gebied en ziet dit als een essentieel onderdeel van de ruimtelijke structuur. De combinatie van functies, waaronder fietsenstalling, parkeren en sportvelden, legt echter druk op met name de zuidrand van het plan. Hierdoor blijft het karakter van de beoogde landschappelijke kamers op dit moment onderbelicht. De commissie vraagt om deze zone in de verdere uitwerking duidelijker vorm te geven en de ruimtelijke kwaliteit ervan te versterken.

PAGINA
2 van 4

6.8 COMMISSIE CULTUREEL ERFGOED

De nieuwbouw van het Porta Mosana College op de locatie Oude Molenweg is reeds onderdeel van het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs Maastricht. In dat kader is de ruimtelijke hoofdkeuze voor nieuwbouw naast de bestaande oudbouw onderzocht en opgenomen, waarbij ook is benoemd dat de inpassing zorgvuldig moet worden afgestemd op de aangrenzende monumentale tuin. Het stedenbouwkundig kader bouwt voort op deze eerder ingezette richting.

In de verkennende initiatiefase is daarnaast advies uitgebracht door Cultureel Erfgoed over de relatie van het plan met het aangrenzende kloostercomplex en de bijbehorende kloostertuin. De kloostertuin maakt onderdeel uit van een cultuurhistorisch waardevolle groene structuur. Het advies geeft aan dat het bouwen van het nieuwe schoolgebouw op deze locatie in principe mogelijk is en dat aanvullende informatie in de verdere planuitwerking kan worden aangevuld. Daarmee wordt de hoofdopzet niet opnieuw ter discussie gesteld, maar wordt de zorgvuldige omgang met de erfgoedwaarden onderdeel van de verdere uitwerking.

Voor dit stedenbouwkundig kader betekent dit dat de cultuurhistorische en landschappelijke context als belangrijke randvoorwaarde wordt meegenomen. De aandacht ligt op een zorgvuldige inpassing van de nieuwbouw, een passende overgang naar de groene omgeving en het behoud en de bescherming van waardevolle bomen en groenstructuren aan de randen van het plangebied. De relatie met de kloostertuin wordt daarbij vooral benaderd vanuit aansluiting, zicht, beleving en zorgvuldige begrenzing van het schoolterrein.

Het advies benoemt enkele onderwerpen die in de volgende fasen nader inzichtelijk moeten worden gemaakt, zoals de bestaande groenstructuren langs de grens met de kloostertuin, de wijze waarop deze tijdens uitvoering worden beschermd, de bestaande toegangssituatie en de effecten van zichtrelaties vanaf het schoolterrein. Eventuele verbindingen of gebruiksmogelijkheden richting de kloostertuin vragen om nadere afstemming met de betrokken partijen. Daarmee blijft de erfgoedwaarde van de kloostertuin richtinggevend voor de inpassing, terwijl de concrete uitwerking wordt afgestemd op eigendom, beheer en haalbaarheid.

Met deze benadering sluit het stedenbouwkundig kader aan op de IHP-richting en op het advies van Cultureel Erfgoed, zonder vooruit te lopen op uitwerkingen of afspraken die in de vervolgfase met de betrokken partijen moeten worden gemaakt.

Advies CE Monumenten

Cultureel Erfgoed

Locatie:	*Oude Molenweg 130*
Status:	*GM290 groenelement*
Werkzaamheden:	*De nieuwbouw Porta Mosana College*
Aard aanvraag:	*Verkennen en begeleiden initiatief*
Aanvrager/initiatiefnemer:	*Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs*
Architect/adviseur:	*Hevo*
Registratienummer:	*Z2026-00000536*
Vergunningverlener/projectleider:	*Tim Wetzels*
Binnenkomst datum documenten:	*20-01-2026*
Cultuurhistorisch rapport:	*Anja Guinée, 06-2024*
Archeologie van toepassing:	*Ja*
Datum advies:	*11-05-2026*
Behandeld door:	*Angelina Valleau*
E-mailadres	*Angelina.valleau@maastricht.nl*
Telefoonnummer	*14 043*

Advies opnemen in het besluit
Bij het klooster met kloostergang en kloosterkapel hoort een kloostertuin als onderdeel van het kloostercomplex van de R.K. zusters van de Voorzienigheid. Dit complex is zowel rijks- als gemeentelijk beschermd als monument. Specifiek voor deze aanvraag gaat het om de tuinaanleg van dit kloostercomplex. Dit is een gemeentelijk monument waardevol groenelement.

Het voorliggend plan is ingediend in een verkennende initiatief fase. In deze fase is de aanvraag in het eerste stadium bekeken. Het plan, het bouwen van de nieuwe schoolgebouw, is mogelijk. Ten aanzien van het monument is aanvullende informatie nodig zoals in dit advies is benoemd. Deze benodigde informatie kan bij verdere planuitwerking worden aangevuld.

Plannen en werkzaamheden
De nieuwbouw van Porta Mosana College

Op de grens tussen de sportvelden en de monumentale waardevolle delen van de kloostertuin, zijn vrij uitgegroeide brede bomen aanwezig. Het doel is om deze bomen in stand te houden voor de toekomst behoud van groen erfgoed.
Voorwaarden bij de verdere uitwerking van dit plan zijn:

- Een fotoreportage van het groen op de grens kloostertuin en sportvelden is nodig om inzicht te krijgen in de bestaande situatie. In de huidige aanvraag ontbreekt deze informatie;
- Hou bij de werkzaamheden rekening met de vaak in boomholtes huizende (beschermde) diersoorten zoals broedende vogels en vleermuizen;
- In parkbossen zoals hier het geval is groeien vaak stinzenplanten. Hou hiermee rekening bij de werkzaamheden;
- Oude groene structuren kunnen door zwaar materieel onherstelbaar beschadigd raken. Voorkom bij de uitvoeringswerkzaamheden insporing, beschadiging van de zone rondom de bomen en beplanting, beschadiging aan boomstammen en oppervlakkige wortelgroei, gebruik rijplaten en boombeschermingsmiddelen;
- De uitvoeringswerkzaamheden mogen alleen plaatsvinden op dit specifiek deel van de kloostertuin, de sportvelden of erbuiten;
- Na de bouwactiviteiten is het nodig om extra aandacht te besteden aan de problemen door verstoring en verdichting van de wortelzones. Pas herstelmaatregelen toe bij schade.
- Voor het behoud van het historisch groen geldt de uitvoeringsrichtlijn URL6010 – Hovenierswerk historische tuinen en parken van Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg. Specifiek gelden de onderdelen ten aanzien van de bescherming van het groen.

Tekening aanvraag met toegang tot tuin

2 – Toegang school tot historisch groen

6.9 PARTICIPATIE BIJEENKOMST

Op 17 juni 2026 heeft een participatiebijeenkomst plaatsgevonden over de voorgenomen nieuwbouw van het Porta Mosana College aan de Oude Molenweg. Tijdens deze bijeenkomst hebben omwonenden en betrokkenen vragen, opmerkingen en suggesties meegegeven over ontwerp en inpassing, verkeer en fietsparkeren, gebruik van de buitenruimte en de relatie met de kloostertuin.

Een belangrijk aandachtspunt was de verkeersveiligheid in de directe omgeving. Omwonenden wezen op bestaande knelpunten bij onder meer de Veldstraat, Oude Molenweg, Kruisstraat-Veldstraat en de hoek Savelsbosch 20. Daarbij is aangegeven dat op verschillende plekken rondom de school 'nu al bijna-ongelukken ontstaan' door onduidelijke oversteeksituaties, hoge snelheden, parkeerplaatsen in bochten, het ontbreken van een heldere kiss-and-ride-zone en onvoldoende verkeerskundige aanduiding. Verschillende maatregelen, zoals duidelijke bebording, snelheidsremming, veilige oversteekplaatsen of een beter georganiseerde haal- en brengstructuur, liggen deels buiten het schoolterrein en vragen daarom om nadere afstemming met de gemeente.

Daarnaast is specifiek aandacht gevraagd voor de ontsluiting van de fietsenstalling, de Oude Molenweg en de routes langs de kloostertuin. Het Vroendaalpad wordt door omwonenden ervaren als een rustige groene route voor voetgangers, waarbij extra fietsdrukte ongewenst kan zijn. Eventuele verbindingen, zichtrelaties of gebruiksmogelijkheden richting de kloostertuin vragen daarom om zorgvuldige afstemming met betrokken partijen.

Ook het gebruik van de buitenruimte en sportvelden buiten schooltijd is benoemd. Omwonenden vragen aandacht voor afsluitbaarheid, toezicht, beheer en het voorkomen van overlast in de avonduren. De verkeersveiligheid tijdens de bouwperiode vormt eveneens een belangrijk aandachtspunt, omdat de bestaande school tijdens de bouw in gebruik blijft.

De opgehaalde aandachtspunten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het stedenbouwkundig plan, met name bij de positionering van entrees en fietsenstallingen, de bouwlogistiek en het gebruik en beheer van de buitenruimte. Voor verkeerskundige maatregelen buiten het schoolterrein is nadere afstemming met de gemeente nodig, zodat de ontwikkeling van de school en de bestaande verkeerssituatie in de omgeving in samenhang kunnen worden beschouwd.

Participatiebijeenkomst 17 juni 2025, vragen, suggesties en opmerkingen van omwonenden.

Tafel 3 en 4, Ontwerp & Inpassing, Verkeer en (fiets)parkeren

1. Verkeer is een aandachtspunt, met name de Veldstraat is een bottle neck. Hier staan geen borden, geen zebrapad of kiss and ride zone.
2. Suggestie om de Oude Molenweg te verbreden aan de oostkant. "De boer is bereid om een metertje te verkopen voor de verbreding".
3. De verkeersveiligheid tijdens de bouwperiode is een grote uitdaging.
4. Betrek de Oude Molenweg bij de voorstellen voor de verkeersafhandeling vanwege de veiligheid.
5. Op de hoek van Savelsbosch 2O doen zich geregeld gevaarlijke situaties voor. In algemene zin is er sprake van fietsdrukte en autodrukte. Auto's rijden met hoge snelheid, tegelijkertijd worden kinderen op de hoek afgezet.
6. Aan het einde van het Lyceumpad is nu sprake van een hele fietsstroom. Liefst niet het voetpad langs de kloostertuin (Vroendaalpad) gebruiken als fietspad.
7. Is bij de bepaling van de parkeerdruk rekening gehouden met het aantal leerlingen dat met de auto komt/wordt gebracht. Er wordt aandacht gevraagd voor de K&R plekken en de gevaarlijke situaties die hier ontstaan.
8. Denk na over een fietsrotonde voor op/aan de Oude Molenweg.

Via Tafel 2, School & Onderwijs

9. Inrichting sportvelden voor eigen gebruik. Sluit 's avonds het gebied om overlast te beperken. Het grote aantal fietsers over het Vroendaalpad is zeer vervelend voor voetgangers. Aandacht voor de uitrit van het fietspad i.v.m. veiligheid fietsende kinderen in combinatie met het toenemende verkeer in de bocht (Veldstraat). Net voor de bocht ligt ook nog een parkeerplaats.
10. Aandacht voor de verkeerssituatie Kruisstraat-Veldstraat.
11. Maak het fietspad Oude Molenweg veiliger door brommers en snorfietsen volledig te verbieden en maak snelheidsbeperkende maatregelen zoals drempels, 'verplicht fietspad', etc..
12. De hoek Savelsbosch 20 is al gevaarlijk. Met de voorgestelde fietsuit-/ingang wordt het nog gevaarlijker. Op deze hoek worden ook vaak kinderen met de auto afgezet/opgehaald. Met de voorgestelde voetganger ingang nog dichterbij stimuleert het dit ongewenste gedrag nog meer.
13. De kloostertuin is nu een oase van rust. Voorkom dat het te druk wordt. Is hierop controle?

7. SFEERIMPRESSIE GEBOUW

7. SFEERIMPRESSIE GEBOUW

7. SFEERIMPRESSIE GEBOUW

7. SFEERIMPRESSIE GEBOUW

7. SFEERIMPRESSIE GEBOUW

8. CONCLUSIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitgangspunten en keuzes uit het stedenbouwkundig kader samengebracht. De conclusie laat zien hoe de nieuwbouw van Porta Mosana College kan uitgroeien tot een toekomstbestendig leerpark waarin onderwijs, sport, landschap en wijkbetekenis elkaar versterken. Ook worden de belangrijkste aandachtspunten benoemd die in de volgende ontwerpfasen nader moeten worden uitgewerkt. Daarmee vormt dit hoofdstuk de bestuurlijke en inhoudelijke afronding van het kaderdocument.

8.1 SAMENVATTING

De kern van het kader ligt in de verweving van gebouw en omgeving. De nieuwbouw wordt gepositioneerd op het huidige sportveld, waardoor het bestaande schoolgebouw tijdens de bouw in gebruik kan blijven. Na realisatie van de nieuwbouw en sloop van de bestaande bebouwing ontstaat ruimte om het terrein opnieuw te ordenen als groen, beweegvriendelijk leerlandschap. De relatie met de Kloostertuin, het open landschap aan de oostzijde, het Lyceumpad als verbindende route en de omliggende woonwijken vormt daarbij de ruimtelijke basis.

Het gebouw wordt opgevat als een alzijdig ensemble, zonder achterkanten, waarin onderwijs, sport en algemene functies samenkomen rond een herkenbaar hart. De aula vormt daarin een belangrijke ruimtelijke schakel tussen entree, schoolgemeenschap, Kloostertuin en landschap. De massaopbouw en hoofdoriëntatie moeten bijdragen aan een gebouw dat professioneel, herkenbaar en zorgvuldig ingepast is, en dat zich vanzelfsprekend voegt in de groene en cultuurhistorische context van de plek.

De stedenbouwkundige hoofdopzet geeft richting aan de relatie tussen gebouw, landschap, routes en buitenruimte. Daarbij is ruimte voor een zorgvuldige architectonische uitwerking die past bij Maastricht, de landschappelijke omgeving en de identiteit van Porta Mosana, maar dit kader legt geen definitief architectonisch beeldkwaliteitsplan vast. De precieze materialisering, detaillering en geveluitwerking worden in de volgende ontwerpfasen nader onderzocht en afgestemd binnen het Programma van Eisen, het beschikbare budget en de reguliere toetsing aan welstand.

Ambities op het gebied van duurzaamheid, natuurinclusiviteit, klimaatadaptatie en toekomstbestendig gebruik blijven richtinggevend, maar worden in de verdere planuitwerking nader onderzocht, technisch uitgewerkt, afgestemd en waar nodig bestuurlijk vastgesteld. Het stedenbouwkundig kader benoemt deze onderwerpen daarom als kansen en ontwerpprincipes, niet als reeds volledig vastgelegde maatregelen.

8.2 KANTTEKENINGEN EN AANDACHTSPUNTEN

Het eerste advies van stedenbouw, monumentenzorg en welstand bevestigt dat de gekozen hoofdopzet in hoofdlijnen aansluit op de meegegeven stedenbouwkundige kaders. Het plan wordt positief beoordeeld en vormt een goede basis voor verdere uitwerking. De in het advies benoemde voorkeursrichting voor de gebouwopzet is verwerkt in de stedenbouwkundige hoofdopzet van dit kader, waarbij de relatie tussen landschap, aula en Kloostertuin als belangrijk ruimtelijk principe is overgenomen.

Voor het vervolg blijft van belang dat de ruimtelijke hoofdopzet in samenhang wordt doorontwikkeld. Daarbij gaat het vooral om de verdere afstemming tussen gebouw, landschap, routes, gebruik, beheer en technische randvoorwaarden. De noord-zuidroute, de landschappelijke kamers en de overgang tussen schoolterrein, landschappelijke ruimte en openbaar gebied vormen hierbij belangrijke aandachtspunten. De stedenbouwkundige en landschappelijke uitwerking is in dit kader verder aangescherpt, maar onderdelen zoals openbaarheid, beheer, toegankelijkheid en eigendomsverhoudingen vragen nog om nadere afstemming tussen de betrokken partijen.

Deze aandachtspunten doen geen afbreuk aan de hoofdopzet, maar geven richting aan de vervolgfase. Met dit stedenbouwkundig kader wordt een heldere basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van Porta Mosana College: een leerlandschap, een alzijdig en contextueel ingepast gebouw, veilige en herkenbare routes, een sterke relatie met de Kloostertuin en het landschap, en een buitenruimte die onderwijs, sport en ontmoeting ondersteunt. Daarmee kan de nieuwbouw uitgroeien tot een betekenisvol onderdeel van Maastricht-Oost: een school die geworteld is in de plek en tegelijk ruimte biedt aan de toekomst van het onderwijs. ondersteunt. Daarmee kan de nieuwbouw uitgroeien tot een duurzaam en betekenisvol onderdeel van Maastricht-Oost: een school die geworteld is in de plek en tegelijk ruimte biedt aan de toekomst van het onderwijs.

ROOSROS
ARCHITECTEN